

๒. เป็นผู้ยังไม่เคยต้องโทษตามประมวลอาญา เพราะความผิดฐานขบถประทุษร้ายต่อสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและแผ่นดิน ผิดฐานอำพรางในสัตยาธิฐานฟ้องเท็จ ทำพยานเท็จ ผิดฐานเป็นโจรสองสุ้ม คุมเข้าเป็นอั้งยี่ ผิดฐานปลอมเงิน ปลอมบัตรตาสาร ผิดฐานล่องลัดลอบขโมยทรัพย์สินทำซ้ำเราอนาจาร ผิดฐานทำกุมารในครรภ์ให้ตก ผิดฐานเป็นโจรลักขโมย ตีจี้ปล้นสะดมสลัด ผิดฐานกรรโชก ชิงกัญชกอกทรัพย์ ฤารับของโจรแต่มาตราใด

๓. เป็นผู้ปราศจากข้อรังเกียจคัดค้าน เพราะมีชื่อเสียงอันดีงามเป็นมลทินล่องลัดลอบขโมยทรัพย์สินว่าไม่เป็นที่สมควรจะวางใจมอบกุลบุตรให้เพื่อจบการศึกษาได้

มาตรา ๔ บุคคลอื่นจะพึงตั้งเป็นครูใหญ่ได้ ถ้าว่า (๑) เป็นผู้ประกอบพร้อมด้วยลักษณะที่ได้วางไว้ในบรรพมาตราสำหรับผู้จัดการโรงเรียน ดั่งนั้น (๒) เป็นผู้ได้รับประกาศนียบัตรประโยคครูมูล, ฤาใบสำคัญชั้นมัธยมปีที่ ๖ แห่งโรงเรียนรัฐบาล ฤาเป็นผู้รับประกาศนียบัตรอย่างอื่น ฤาประกอบด้วยคุณวุฒิเห็นประการนั้น อันเสนาบดีกระทรวงการจะได้สำแดงรับรองว่าเทียบเท่ากับประกาศนียบัตรแห่งโรงเรียนรัฐบาลได้ แต่ว่าในผู้ที่ได้รับเทียบประกาศนียบัตรเทียบคุณวุฒินี้ จะต้องมีความรู้ภาษาไทยพูดได้พอประมาณด้วย

มาตรา ๕ ให้เสนาบดีกระทรวงการแจ้งความด้วยจดหมายแก่ผู้จัดการโรงเรียน ทั้งหลายบรรดาซึ่งมีอยู่ ในขณะที่เมื่อประกาศใช้พระราชบัญญัตินี้ว่า ถ้ามีความจำนงจะคงดำรงโรงเรียนสืบไปจะต้องปฏิบัติตามบทพระราชบัญญัตินี้ให้บริบูรณ์ แลให้บอกความจำนงแก่เสนาบดีกระทรวงการภายในกำหนด ๒ เดือน นับแต่วันที่ได้ทราบจดหมายแจ้งความนั้น

มาตรา ๖ ผู้ใดจะจำนงจะตั้งโรงเรียนนั้น จะต้องแจ้งความจำนงดั่งนั้นแก่เสนาบดีกระทรวงการก่อนที่จะเปิดโรงเรียนให้ศึกษาอย่างน้อย ๒ เดือน

มาตรา ๗ ถ้าโรงเรียนตั้งอยู่แล้ว ฤาจะตั้งขึ้นใหม่ ณ ที่ภายนอกพระนคร ฤานอกจังหวัดธนบุรีให้ส่งคำแจ้งความแก่พนักงานกรมการประจำจังหวัดแลผู้ว่าราชการ ฤานครบาลจังหวัดนั้น ๆ เพื่อจะได้ส่งต่อไปยังเสนาบดีกระทรวงการตรมระเบียบราชการ พร้อมกับความเห็นของเจ้านายที่ คำแจ้งความให้ทำตามแบบอันเสนาบดีกระทรวงการได้วางไว้ แลให้ส่งลงสู่เบียร์จดหมายโดยทางไปรษณีย์

มาตรา ๘ คำแจ้งความนั้นให้มีข้อความดั่งนี้ คือ

ชื่อตัว ชื่อสกุล อายุ สำนักอาศรัย แลสัญชาติของผู้จัดการโรงเรียน

ชื่อตัว ชื่อสกุล อายุ สำนักอาศรัย สัญชาติของครูใหญ่ แลมีประกาศนียบัตรอย่างไร

บอกบรรยายซึ่งพื้นที่ถิ่นฐานบ้านเรือนโรงเรียนแลบริเวณที่ตั้งโรงเรียนอยู่แล้วฤาที่จะได้

ตั้งขึ้น

บอกบรรยายประเภทแห่งการศึกษาซึ่งได้อยู่ก็ดี ซึ่งตั้งใจว่าจะให้ก็ดีเป็นความประสงค์ของผู้จัดการโรงเรียนนั้น คือว่า

- (๑) จะให้ศึกษาแก่นักเรียนชายฤทธิง ฤทธิงชายแลหญิง
- (๒) จะจำกัดให้ศึกษาเฉพาะแต่มีอายุอ่อนแก่ที่กำหนดเพียงไร
- (๓) จะให้สามัญศึกษาเป็นวิชาสาธารณะทั่วไป ฤทธิงสามัญศึกษาเฉพาะวิชาชนิดใดวิชาหนึ่ง เช่น ว่าสอนภาษาต่างประเทศภาษาใดภาษาหนึ่ง ฤทธิงสอนศิลปะศาสตร์อย่างใดอย่างหนึ่ง

จำนวนครูซึ่งผู้จัดการโรงเรียนใช้อยู่ ฤทธิงตั้งใจจะใช้สำหรับการศึกษาในโรงเรียนของตนนั้น ๆ

มาตรา ๙ เสนาบดีกระทรวงธรรมการอาจจะคัดค้านในการจะดำรงโรงเรียนอยู่ ฤทธิงในการจะเป็นโรงเรียนใหม่ได้ โดยมีจะหมายตอบส่งไปตามระเบียบราชการ เพื่อบอกแก่ผู้ส่งค่าแจ้งความนั้นให้ทราบเหตุที่หยาบยกขึ้นคัดค้านนั้น

ฝ่ายโรงเรียนซึ่งมีอยู่แล้ว ความใดเสนาบดีกระทรวงธรรมการมิได้บอกคัดค้านให้แจ้งภายใน ๒ เดือน นับแต่วันที่ได้ส่งค่าแจ้งความลงสู่เขียนไปรษณีย์ส่งไปแล้ว จะเปิดโรงเรียนนั้นก็ได้ เทียบฯ

มาตรา ๑๐ การคัดค้านไม่ให้คงดำรงโรงเรียนอยู่ก็ดี คัดค้านไม่ให้เปิดโรงเรียนใหม่ก็ดี จะพึงทำได้เฉพาะอาศรัยเหตุสมควรดังนี้ คือ

ถ้าว่าค่าแจ้งความของผู้จำนงจะคงดำรงโรงเรียนอยู่ ฤทธิงจะเปิดโรงเรียนใหม่บกร่องไม่บริบูรณ์ตามพระราชบัญญัตินี้ ฤทธิงเป็นที่เคลือบแคลงว่าจะแกมเท็จ

ถ้าว่าผู้ถามก็ดี ครูใหญ่ก็ดี ไม่ประกอบด้วยคุณลักษณะอันบังคับได้โดยพระราชบัญญัตินี้ในมาตรา ๓ แลมาตรา ๔ เพื่อเป็นผู้สมควรจะตั้งโรงเรียนได้

ถ้าว่าสถานที่ตั้งโรงเรียนมีอยู่แล้ว ฤทธิงที่จะตั้งขึ้นใหม่ไม่สมควรโดยสภาพเป็นปฏิบัติแก่การสุขาภิบาลฯ

มาตรา ๑๑ เมื่อผู้จำนงจะดำรงโรงเรียน ฤทธิงจะเปิดโรงเรียนใหม่ได้ทราบค่าคัดค้านแล้ว ผู้นั้นจะพึงดำรงโรงเรียนได้ ฤทธิงจะเปิดโรงเรียนได้ ต่อเมื่อได้ปฏิบัติตามคำสั่งเสนาบดีกระทรวงธรรมการให้เพียงพอสมกับที่ได้ชี้แจงให้ตัดแปลงแก้ไขจนได้ถอนค่าคัดค้านนั้นแล้วฤทธิงจะนั้นต่อเมื่อศาลได้ชี้ขาดตัดสินว่าค่าคัดค้านนั้นไม่มีมูลที่ชอบฯ

มาตรา ๑๒ ผู้จำนงจะดำรงโรงเรียน ฤทธิงจะเปิดโรงเรียนใหม่ ยังไม่นับว่าได้ปฏิบัติตามคำสั่งชี้แจงของเสนาบดีกระทรวงธรรมการให้เพียงพอ สมกับความแห่งบรรณมาตรา จนกว่าจะได้รับแจ้งความเป็นลายลักษณ์อักษรถอนค่าคัดค้านแก่เสนาบดีกระทรวงธรรมการนั้นแล้ว

มาตรา ๑๓ ถ้าผู้จ้างจะดำรงโรงเรียน ฤาจะเปิดโรงเรียนใหม่ ยื่นคำร้องขอให้ศาลวินิจฉัยว่าคำคัดค้านนั้นไม่มีมูลสมควรดังนี้ ให้ส่งสำเนาคำร้องแก่เสนาบดีกระทรวงธรรมการฉบับหนึ่ง โรงเรียนนั้นจะคงดำรงอยู่ฤาจะเปิดใหม่ไม่ได้ จนกว่าศาลจะตัดสินคดีว่าเป็นที่สุดว่าให้ดำรงฤาให้เปิดตั้งนั้นได้ แต่ศาลมีอำนาจในเพียงพิจารณาชั้นใดชั้นหนึ่ง เพื่อออกคำสั่งผ่อนให้โรงเรียนคงอยู่คงดำรงอยู่ได้ชั่วคราวฤาให้เปิดโรงเรียนได้ชั่วคราว

ลักษณะที่ ๒ การครอบงำโรงเรียนราษฎร์

มาตรา ๑๔ ในโรงเรียนราษฎร์ที่พระราชอาณาจักร ผู้จัดการโรงเรียนจำจะต้องจัดสอนนักเรียน

(๑) ให้อ่านเขียนแลเข้าใจภาษาไทยได้โดยคล่องแคล่วพอสมควร

(๒) ให้ได้ศึกษาน่าที่พลเมืองที่ดี ปลูกความจงรักภักดีในสยาม แลความรู้แห่งภูมิประเทศ รวมทั้งพงศาวดาร ตำบลเมืองแลภูมิศาสตร์ด้วยเป็นอย่างน้อย

แต่เสนาบดีกระทรวงธรรมการจะยกเว้นการบังคับให้สอนวิชาเช่นนี้ ได้แก่ โรงเรียนใดโรงเรียนหนึ่งซึ่งเป็นโรงเรียนตั้งขึ้นด้วยมุ่งหมายเฉพาะจะสอนแต่ภาษาต่างประเทศใดภาษาหนึ่ง ฤามุ่งเฉพาะศิลปะศาสตร์อย่างใดอย่างหนึ่ง

มาตรา ๑๕ เมื่อในโรงเรียนใดจะเปลี่ยนตัวผู้จัดการ ฤาครูใหญ่ตั้งใครแทนที่ ฤาจะย้ายสถานที่โรงเรียน ให้บอกแจ้งการเปลี่ยนสับถว้ายที่เช่นนั้นโดยพิศดาร ตรงแก่เสนาบดีกระทรวงธรรมการด้วยจดหมายลงสุเบียงไปรษณีย์ ฤาเมื่อเป็นโรงเรียนอยู่นอกเขตพระนครนอกจังหวัดธนบุรี ก็ให้ส่งเจ้าพนักงานตามระเบียบราชการ

ถ้าเสนาบดีกระทรวงธรรมการพิจารณาเห็นว่า เพราะเหตุใดเปลี่ยนสับตัวบุคคลก็ดี เหตุที่ย้ายก็ดี จะทำให้สถานโรงเรียนนั้นผิดแผกไป ไม่บริบูรณ์อยู่ตามลักษณะบัญญัติเสนาบดีธรรมการจะบอกชี้แจงด้วยลายลักษณ์อักษร แก่ผู้จัดการโรงเรียนตามระเบียบ ว่าขอคัดค้านไว้โดยชัดเจนมิให้เปลี่ยนสับถว้ายที่นั้นได้

ถ้าภายในเดือนหนึ่งแต่เวลาที่บอกคัดค้านแล้วนั้น ผู้จัดการโรงเรียนมิได้ปฏิบัติตามคำชี้แจงให้เพียงพอจนได้ถอนคำคัดค้านนั้นแล้วใช้ เสนาบดีกระทรวงธรรมการจะสั่งให้ปิดโรงเรียนชั่วคราว ฤาให้ปิดเสียตลอดกาลก็ได้ คำสั่งเช่นนี้ให้บังคับได้ทันที ในการนี้ผู้จัดการโรงเรียนฤาครูใหญ่ จะร้องขอให้ศาลวินิจฉัยว่าคัดค้านฤาคำสั่งให้ปิดโรงเรียนนั้น ไม่มีมูลสมควรก็ร้องได้ตามทำนอง

มาตรา ๑๖ เมื่อผู้จัดการโรงเรียนตั้งผู้ใดเป็นครู ให้แจ้งความด้วยจดหมายส่งลงสู่เขียนไปรษณีย์ ตรงไปยังเสนาบดีกระทรวงธรรมการ ถ้าเมื่อเป็นโรงเรียนอยู่นอกพระนคร นอกจังหวัด ธานี ให้ส่งจดหมายแจ้งความนั้น แก่เจ้าพนักงานตามระเบียบราชการ ในคำชี้แจงตามนั้นให้บอกชื่อตัว ชื่อสกุล อายุ สำนักอาชีพ และสัญชาติ ของผู้ที่ตั้งเป็นครูนั้น ถ้าได้รับประกาศนียบัตรภาคีคุณวุฒิชั้นใดก็ให้บอกมาด้วย

มาตรา ๑๗ เสนาบดีกระทรวงธรรมการจะแจ้งความด้วยลายลักษณ์อักษรตามระเบียบราชการ แก่ผู้จัดการโรงเรียนว่าขอให้ถอนครูคนใดคนหนึ่งออกเสียได้ แต่เฉพาะอาชีพเหตุดังนี้ คือ

- (๑) ถ้าครูคนนั้นเป็นพิรุณ มลทิน ตามมาตรา ๓ ตอน (๒) แล (๓)
- (๒) ถ้าครูคนนั้นพิสูจน์ไม่ได้ว่ามีความรู้ภาษาไทย แก่ที่ต้องการใช้ในหน้าที่ตนจะสั่งสอน ถ้าผู้จัดการโรงเรียนไม่ถอนครูนั้นออกเสียภายในเดือนหนึ่งนับแต่เวลาได้รับแจ้งความ เสนาบดีกระทรวงธรรมการจะร้องขอให้ศาลชี้ขาด ตัดสินบังคับให้ถอนครูคนนั้นออกเสียได้

มาตรา ๑๘ ให้ผู้จัดการโรงเรียนราษฎรส่งรายงานปีละครั้ง แก่เสนาบดีกระทรวงธรรมการ รวมใจความดังนี้ คือ

- (๑) จำนวนครูกับทั้งจำแนกชื่อตัว ชื่อสกุล อายุ สำนักอาชีพ และสัญชาติเรียงตัวไป
- (๒) จำนวนนักเรียน
- (๓) จำนวนนักเรียนที่สอบไล่วิชาได้ถ้าแลคนใดได้รับประกาศนียบัตรชั้นใดก็ให้บอกรายงานให้แจ้งด้วย

มาตรา ๑๙ เสนาบดีกระทรวงธรรมการ มีอำนาจพอจะห้ามไม่ให้ใช้สมุดหนังสือเล่มใดเล่มหนึ่ง เป็นเครื่องศึกษาในโรงเรียน ซึ่งพิจารณาเห็นว่าเป็นทำนองฝ่าฝืนครองศีลสมาจารอันดีงาม ถาขัดต่อความสงบราบคาบแห่งประชา ถ้าเกลือกกว่าจะจงใจก่อกวนให้ฝูงชนเสียมารยาทเมื่อจะห้ามหนังสือ สมุดเล่มใด จะได้ลงโทษณาระบุชื่อสมุดหนังสือเล่มนั้น ประกาศในหนังสือราชกิจจานุเบกษา ฯ

มาตรา ๒๐ การตรวจโรงเรียนราษฎรตกเป็นหน้าที่แก่เจ้าพนักงานของรัฐบาลผู้มีตำแหน่งดังว่าไว้ดังนี้ คือ

- (๑) ผู้ตรวจธรรมดา ได้แก่ อธิบดีกรมศึกษาธิการ เจ้ากรมสาขาแห่งกรมศึกษาธิการ ข้าหลวงตรวจการศึกษาประจำภาค กรรมการมณฑล กรรมการจังหวัด และพนักงานตรวจการศึกษาประจำแขวงแห่งกระทรวงธรรมการ กับทั้งอุปราช สมุหเทศาภิบาล ผู้ว่าราชการ ฐานควบจังหวัด

(๒) ข้าราชการชั้นผู้ใหญ่ซึ่งเสนาบดีกระทรวงธรรมการ จะได้แต่งตั้งไปเป็นพิเศษตามที่พิจารณาเห็นสมควรฯ

มาตรา ๒๑ ผู้ตรวจการศึกษาทั้งหลายนี้ มีหน้าที่จะสอดส่อง ใต้สวนว่าค่าแรงความอันผู้จ้างจะเปิดโรงเรียน ถ้าผู้จัดการโรงเรียน ได้ยื่นมานั้นถูกต้องสมจริงถาฉนั้นใด แลว่าสถานที่โรงเรียนนั้นสมควรขอด้วยลักษณะสุขภาพถาฉนั้นใด ให้ทำรายงานบอกเหตุการณ์ครั้งนี่ต่อเสนาบดีกระทรวงธรรมการ เพื่อว่าได้ถานพบตระหนักแล้ว จักได้สามารถวินิจฉัยว่าจะควรหิบบกเหตุขึ้นคัดค้านมิให้คงดำรง มิให้เปิดถามีให้จัดการโรงเรียนนั้นสืบไปได้ ฯ

มาตรา ๒๒ อำนาจหน้าที่แห่งผู้ตรวจการศึกษา มีดังนี้คือ

(๑) ตรวจสอบสอดส่องดูว่า โรงเรียนอันได้เปิดปิดทั้งโดยลักษณะ ซึ่งผู้จัดการโรงเรียนได้แจ้งความไว้ฉนั้นใดมิได้แปรผัน ไปจากลักษณะนั้น

(๒) ตรวจสอบสอดส่องดูว่าสถานที่โรงเรียนยังคงรักษาอยู่ขอด้วยลักษณะสุขภาพเป็นอันดี

(๓) ตรวจสอบสอดส่องดูว่า ครูใหญ่แลครูทั้งหลายมีความรู้ภาษาไทเพียงพอสมแก่ความต้องการแห่งพระราชบัญญัตินี้ แลว่าได้สอนภาษาไทแก่นักเรียน พร้าสอนนักเรียนในความรักแลความรู้ ภูมิประเทศสยามตามบทพระราชบัญญัติที่วางไว้

(๔) ตรวจสอบสอดส่องในวิธี จัดการโรงเรียน ถาในการฝึกสอนทั่วไป ไม่ให้มีสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ซึ่งฝ่าฝืนคลองศีลสมาจารอันดีงาม ขัดต่อความสงบแห่งประชา ฝ่าฝืนกฎหมายพระราชอาณาจักรฯ

มาตรา ๒๓ ผู้ตรวจการศึกษาทั้งหลาย จะเข้าไปตรวจในโรงเรียนราษฎรได้ทุกเมื่อ แลผู้จัดการโรงเรียน ครูใหญ่ ครูน้อย จำจะต้องรับแลยินยอมให้ความสะดวกโดยควรแก่การตรวจทุกประการฯ

มาตรา ๒๔ ให้เสนาบดีกระทรวงธรรมการทำฐุเบียนโรงเรียนราษฎรไว้ให้ถูกต้องเป็นหลักบัญญัติ ให้มีข้อความพิศดาร ว่าด้วยเปิดโรงเรียนคงดำรงแลจัดการโรงเรียน แลทั้งเหตุให้เปิดเลิกด้วยฯ

ลักษณะที่ ๓ การปิดเลิกโรงเรียน

มาตรา ๒๕ เสนาบดีกระทรวงธรรมการมีอำนาจจะสั่งให้ปิดโรงเรียนชั่วคราว ถาปิดตลอดกาลได้เพราะอาศรัยบารมีเหตุใดเหตุหนึ่ง มีประการดังนี้ คือ

- (๑) ถ้าโรงเรียนคงดำรงอยู่ ฤาเปิดขึ้นใหม่โดยฝ่าฝืนต่อบทพระราชบัญญัตินี้
- (๒) ถ้าได้เปลี่ยนตัวผู้จัดการโรงเรียน ฤาครูใหญ่ ฤาย้ายสถานที่โรงเรียน โดยฝ่าฝืนพระราชบัญญัตินี้
- (๓) ถ้าผู้จัดการโรงเรียนก็ดี ครูใหญ่ก็ดี มาบกพร่องไม่บริบูรณ์ด้วยคุณลักษณะ ต้องตามพระราชบัญญัติ (มาตรา ๓ และ ๔)

(๔) ถ้าปรากฏจากรายงานของผู้ตรวจการศึกษาว่า สถานที่โรงเรียนนั้นมิได้สมควร ฤาเลือกกว่าจะเป็นที่ก่อโรคภัยอันตรายแก่ความผาสุกของนักเรียน ฤาครูทั้งหลาย แลเมื่อผู้จัดการโรงเรียนได้รับคำแนะนำเป็นลายลักษณอักษรให้จัดการสถานที่นั้นให้กลับคืนดีดังเดิม ฤาให้ย้ายโรงเรียนไปตั้ง ณ ที่อื่น ภายในเวลาอันสมควรแล้ว ก็ไม่ทำตามคำแนะนำนั้น

(๕) ถ้าปรากฏจากรายงานของผู้ตรวจการศึกษาว่า ผู้จัดการโรงเรียนก็ดี ครูใหญ่ก็ดี มิได้นำพาบทพระราชบัญญัตินี้ในข้อบังคับให้สอนภาษาไทย ให้พร่ำสอนความรัก แลความรู้ภูมิประเทศสยาม ฤาว่ายังขึ้นใช้สมุดหนังสือต้องห้าม แลผู้จัดการโรงเรียนได้รับคำทักท้วง ตักเตือนเป็นลายลักษณอักษร ให้ปฏิบัติตามพระราชบัญญัติภายในกำหนดเวลา ๑ เดือนแล้ว ก็ยังมีได้ทำตามนั้น

(๖) ถ้าผู้จัดการโรงเรียน มิได้แจ้งความในการตั้งครู ฤามีได้แจ้งความไรการตั้งครู ฤามีได้นำพาเชื้อฟุ้ง คำศาลพิพากษาคดีเป็นที่สุด ซึ่งสั่งบังคับให้ถอนครูคนใดคนหนึ่งออกเสีย คำสั่งของเสนาบดีกระทรวงธรรมการให้ปิดโรงเรียนเสียดังนี้ ให้บังคับได้ทันที

ในการผู้จัดการโรงเรียน ฤาครูใหญ่จะร้องขอให้ศาลวินิจฉัยว่าคำสั่งให้ปิดโรงเรียนนั้น ไม่มีมูลสมควรแลขอให้เพิกถอนคำสั่งบังคับนั้นเสีย ก็ให้ร้องได้ตามทำนองฯ

มาตรา ๒๖ ในเมื่อเกิดความไข้ระบาด ซึ่งอาจเป็นภัยอันตรายแก่ความผาสุกแห่งนักเรียนฤาครูทั้งหลาย เสนาบดีกระทรวงธรรมการมีอำนาจสั่งให้ปิดโรงเรียนราษฎรชั่วคราวได้ทันทีเพียงเวลากำหนดไม่เกิน ๑ เดือน คำสั่งเช่นนี้ถ้ามีเหตุจะต้องขยายเวลาออกไป ก็อาจจะสั่งซ้ำได้เพียงอีก ๑ เดือนเท่านั้นฯ

ลักษณะที่ ๔ โรงเรียนอนุบาล

มาตรา ๒๗ โรงเรียนอนุบาลเป็นโรงเรียนที่ประสงค์มุ่งเอาการเลี้ยงดูเด็กอายุอ่อน ๆ เป็นใหญ่ แลสอนเด็กให้รู้อ่าน รู้เขียน รู้นับไปพลาง ในระวางเวลานั้นด้วย

ในโรงเรียนเช่นนี้ ครูอนุบาลโรงเรียนไม่ต้องการมีประกาศนียบัตรอย่างไร ก็ควรเป็นได้ฯ

มาตรา ๒๘ แต่ในข้อความอื่นแห่งพระราชบัญญัตินี้ ที่ว่าด้วยการครอบงำ การเปิด และการปิดโรงเรียนก็ดี และการสุขาภิบาลก็ดี ให้พึงอนุโลมใช้บังคับแก่โรงเรียนอนุบาลโดยมากที่สุด แต่ที่ควรจะเป็นไปได้ฯ

ลักษณะที่ ๕ วิธีการพิจารณาและลงโทษ

มาตรา ๒๙ ในการพิจารณาคำร้อง คดีพิพากษา ด้วยการเปิดและการปิดโรงเรียนก็ดี ด้วยการให้ถอนครูออกก็ดี ศาลพึงให้โอกาสแก่เสนาบดีกระทรวงธรรมการ แลแก่บิดาผู้มีประโยชน์ ได้เสียกับคดีนั้น เมื่อนำพยานหลักฐานมาพิสูจน์ ตามที่ศาลเห็นสมควร แลพึงกรรมได้แย้งทั้งสอง ฝ่ายก่อน แล้วจึงพิพากษา ฯ จำนวนคดีเช่นนี้ให้ปิดตราแดงเร่งพิจารณาข้ามสำคัญเลขอย่างคดีด่วน ตามกระบวนพิจารณาความแพ่งได้ ฯ

มาตรา ๓๐ ผู้จัดการโรงเรียน ครูใหญ่ ครูน้อย ฤาครูอนุบาลคนใด ไม่นำพา ไม่ฟัง คำสั่งบังคับฝ่ายตุลาการที่ชอบก็ดี ถาขัดขึ้นคำพิพากษาเป็นที่สุด ในการปิดโรงเรียนชั่วคราว ถาปิด ตลอดกาล ถาในการให้ถอนครูออกก็ดี ผู้นั้นมีความผิดต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน ๑ เดือน ถา ปรับไม่เกิน ๑๐๐ บาท ถาทั้งปรับแลจำทั้งสองสถาน

บุคคลผู้ใดทราบคำสั่งบังคับฝ่ายตุลาการ ถาคำพิพากษาของศาลแล้ว เป็นใจอุดหนุน ผู้จัดการโรงเรียน ครูใหญ่ ครูน้อย ฤาครูอนุบาล ให้ทำผิดประการใดประการหนึ่ง ซึ่งกล่าวไว้ใน เบื้องบนนี้ท่านว่าผู้นั้นมีความผิดต้องระวางโทษดุจเดียวกัน

มาตรา ๓๑ บุคคลผู้จ้านงจะเปิดโรงเรียนคนใด ถาผู้จัดการโรงเรียนคนใด จงใจอำ พรางให้การเท็จในคำแจ้งความ ซึ่งท่านบัญญัติบังคับไว้ว่าให้ส่งแก่เสนาบดีกระทรวงธรรมการผู้ นั้นมีความผิดต้องโทษให้ปรับไม่เกิน ๕๐ บาทฯ

มาตรา ๓๒ ผู้ใดจงใจขัดขวางต่อผู้ตรวจการศึษา ในการปฏิบัติหน้าที่ผู้นั้นมีความผิด ต้องโทษผู้กระทำผิดตามพระราชบัญญัตินี้ให้เป็นหน้าที่ของพนักงานอัยการฝ่ายเดียวฯ (พระราชบัญญัติ โรงเรียนราษฎร์ พ.ศ. 2461 ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 34 น. 110 ลงวันที่ 9 มิถุนายน 2461.)